

Tisková zpráva:

31. květen: Světový den bez tabáku WHO

Daň za tabák vyjádřená v lidských životech:

- epidemie kouření zabije téměř 6 milionů lidí ročně, z toho:
 - více než 5 milionů kuřáků a bývalých kuřáků
 - více než 600 000 nekuřáků vystavených pasivnímu kouření
- Kromě vysokého krevního tlaku kouření nejvíce přispívá k epidemii nepřenositelných nemocí
 - jako je např. infarkt, mrtvice, rakovina a rozedma plic, které představují 63 % všech úmrtí.
- Kuřáci jsou náchylnější k některým přenosným onemocněním, jako je tuberkulóza a zápal plic.
- Žádné jiné spotřební zboží nezabije tolik lidí a tak zbytečně jako tabák. Ten zabil ve dvacátém století 100 milionů lidí.

Nebudeme-li jednat, mohl by tabák zabít až jednu miliardu lidí ve století dvacátém prvním. **Všem těmto úmrtím je možné zcela předejít.**

Prostředky k omezení tabákové epidemie máme

Nejmocnějším nástrojem, který máme k dispozici, je smlouva Světové zdravotnické organizace „Rámcová úmluva o kontrole tabáku“ (WHO FCTC), která účinně chrání lidi před mnoha škodami způsobenými tabákem.

WHO FCTC zavazuje své strany, aby mezi mnoha dalšími akcemi přijaly dílčí opatření proti užívání tabáku, marketingu a expozici tabákovému kouři. Klíčem k úspěchu je plná realizace WHO FCTC.

Komplexní řešení: WHO FCTC

Rámcová úmluva WHO o kontrole tabáku, první mezinárodní smlouva v oblasti veřejného zdraví vypracovaná pod záštitou WHO, poskytuje komplexní přístup ke snižování značné zdravotní a ekonomické zátěže způsobené tabákem.

WHO FCTC je významným milníkem v oblasti veřejného zdraví. Byla vyvinuta v reakci na globalizaci tabákové epidemie jako jedna z nejrychleji přijatých smluv v historii Organizace spojených národů. Smlouva byla přijata Světovým zdravotnickým shromážděním dne 21. května 2003 a vstoupila v platnost za necelé dva roky poté.

V minulosti se každá země snažila kontrolovat tabákovou epidemii sama. Globalizace epidemie prokázala, že takové úsilí je neúčinné. Tradiční metody veřejného zdraví jak snížit užívání tabáku, jako jsou individuální zásahy zdravotníků, nebyly žádným soupeřem moci tabákového průmyslu, jeho nadnárodního dosahu, impozantních zdrojů a aktivní propagaci tabáku.

Globální zdravotní problém vyžaduje globální reakci. WHO FCTC představuje nový přístup v mezinárodní spolupráci v oblasti zdravotnictví prostřednictvím globálního právního rámce řešení globalizované epidemie.

WHO FCTC obsahuje základní prokázaná a účinná ustanovení týkající se omezení poptávky a nabídky. Potvrzuje právo všech lidí na nejvyšší úroveň standardu zdraví. Potlačuje schopnost tabákového průmyslu ovlivňovat zdravotní politiky, které jsou určeny na ochranu lidí před tabákem. Vyzývá k posílení mezinárodní spolupráce při ochraně současné i budoucích generací před ničivými zdravotními, sociálními, environmentálními a ekonomickými důsledky užívání tabáku a expozici tabákovému kouři „z druhé ruky“.

Světový den bez tabáku 2011 poukazuje na kritickou důležitost zajištění plné implementace WHO FCTC ve všech zemích. Každý můžeme přispět svým podílem, aby kontrola tabáku postoupila na další úroveň, tím, že budeme prosazovat úplnou realizaci smlouvy.

Výzva k akci: Realizujte WHO FCTC

Výzva vládám

- Pro strany WHO FCTC: Seznamte se se všemi povinnostmi vyplývajícími ze smlouvy. Přijměte nezbytné právní předpisy a poté je uplatňujte.
- Pro ostatní: Dejte přednost zdraví vašich lidí tím, že se stanete stranou WHO FCTC

Výzva občanské společnosti a nevládním organizacím

- důrazně obhajujte plnou realizaci WHO FCTC

Výzva veřejnosti

- požadujte, aby vaše vlády plně dodržovaly své závazky dané WHO FCTC.
- Pokud vaše vláda ještě není smluvní stranou WHO FCTC, mobilizujte veřejnou podporu a žádejte vaše představitele, aby WHO FCTC ratifikovala.

Výzva WHO, Konferenci smluvních stran a mezinárodním partnerům

- Plně podporuje realizaci WHO FCTC ve svých zemích.
- Uznejte WHO FCTC jako významný nástroj v boji proti epidemii nepřenositelných nemocí.

Tabáková epidemie představuje hrozivý problém pro veřejné zdraví a rozvoj. Ale s WHO FCTC šance na zmírnění epidemie již nejsou nedosažitelné, pokud strany neúnavně usilují o její plnou realizaci.

Tím, že učiníme každý den Světovým dnem bez tabáku, získáme největší šanci dosáhnout toho, co by mohlo mít velký pozitivní dopad na zdraví v tomto století.

(Výňatek z oficiálního informačního materiálu WHO)

*Kontakt:
MUDr. Hana Sovinová
Státní zdravotní ústav
Tel.: 267082328
e-mail: sovinova.vszu.cz*